

**DECIZIA nr. 818
din 7 decembrie 2017**

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin.
(5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și ale
prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru
modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul
funcționarilor publici**

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Irina-Loredana Gulie	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și ale art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Rodica Fărcășiu în Dosarul nr. 291/117/2017 al Tribunalului Cluj – Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.1969D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 23 noiembrie 2017, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, domnul procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul prevederilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările ulterioare, a amânat pronunțarea pentru data de 7 decembrie 2017, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 8 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr.291/117/2017, **Tribunalul Cluj – Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și ale art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.** Excepția a fost ridicată de Rodica Fărcășiu într-o cauză având ca obiect acțiunea în constatarea nulității absolute a unui raport de evaluare a performanțelor profesionale ale unui funcționar public și obligarea la refacerea raportului de evaluare.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se arată că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât prevăd că procedura evaluării profesionale să fie stabilită printr-o normă administrativă, cu putere juridică inferioară legii organice, respectiv prin hotărâre a Guvernului. Astfel, se transmite competența constituțională exclusivă a legiuitorului organic de a reglementa în domenii ce țin de statutul funcționarului public, către puterea executivă.

5. Se mai arată că funcționarul public este persoana investită cu exercițiul autorității publice, iar statutul funcționarului public cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă. Potrivit art. 69 alin. (3) din Legea nr. 188/1999, evaluarea profesională se referă la modul de executare al raportului de serviciu, iar în condițiile acordării unor calificative inferioare este afectată executarea raportului de serviciu, putându-se ajunge până la încetarea acestuia. De aceea, evaluarea profesională se referă în mod intrinsec la statutul funcționarului public, care trebuie reglementat prin lege organică, potrivit art. 73 alin. (1) lit. j) din Constituție. Se mai arată că, în acest mod, un aspect esențial al raporturilor de serviciu ale unui funcționar public este reglementat prin act administrativ ce are caracter infralegal. Or, normele legale

referitoare la ocuparea funcțiilor publice trebuie să respecte anumite cerințe de stabilitate și previzibilitate și să nu genereze o stare de incertitudine juridică, având în vedere că actele administrative au un grad sporit de schimbări succesive în timp. Invocă și Decizia Curții Constituționale nr. 637 din 13 octombrie 2015.

6. Tribunalul Cluj – Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 este întemeiată. În acest sens, arată că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât prevăd că procedura de evaluare a performanțelor profesionale urmează să fie stabilită printr-o normă administrativă, respectiv o hotărâre de Guvern, cu o putere juridică inferioară legii organice. Se consideră că evaluarea profesională a funcționarului public se referă la statutul acestuia, reglementat prin lege organică, potrivit art. 73 alin. (1) lit. j) din Constituție.

7. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că, din analiza coroborată a prevederilor legale criticate și a dispozițiilor art. 69 alin. (3), art. 70 alin. (2) lit. b), art. 65 alin. (3) și art. 99 alin. (1) lit. d) din același act normativ, rezultă că evaluarea profesională a funcționarilor publici este un aspect ce ține de statutul profesional al acestora, dat fiind că rezultatele acesteia influențează nemijlocit cariera funcționarului public. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 637 din 13 octombrie 2015, prin care, într-o situație similară celei din prezenta cauză, s-a statuat că aspectele esențiale referitoare la evaluarea activității polițistului, cum sunt, spre exemplu, criteriile de evaluare a activității și conduitei polițistului, comunicarea rezultatului evaluării și posibilitatea de contestare a acestuia, trebuie să fie reglementate prin lege organică, iar regulile specifice procedurii de evaluare să fie explicate și detaliate prin ordin al ministrului de resort.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, republicată, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.365 din 29 mai 2007, precum și ale art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 4 iulie 2006, potrivit căror:

- Art. 69 alin. (5) din Legea nr.188/1999: *„(5) Metodologia de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, după consultarea organizațiilor sindicale ale funcționarilor publici, reprezentative la nivel național.”*

- Art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr.251/2006: *„(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă:*

a) normele privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici;”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat și alin. (5) referitor la principiul securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 73 alin. (3) lit. j) referitor la reglementarea prin lege organică a statutului funcționarilor publici.

13. În ceea ce privește invocarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999, Curtea reține că aceasta este întemeiată. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, statutul funcționarilor publici face parte dintre materiile rezervate legii organice, iar potrivit art. 73 alin. (1) lit. p) din Constituție, regimul general al raporturilor de muncă face obiectul unei reglementări distincte, de asemenea, prin lege organică. Astfel, statutul juridic al funcționarului public se întemeiază pe un regim juridic statutar, reglementat prin lege organică, și care este distinct de regimul juridic contractual, al raporturilor de muncă al celorlalți salariați, întemeiat pe contractul individual de muncă și reglementat prin Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011 (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 11 septembrie 2014, parag. 17, Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, parag. 24 și Decizia nr. 172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, parag. 17).

14. În temeiul art. 2 din Legea nr. 188/1999, funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către administrația publică centrală, administrația publică locală și autoritățile administrative autonome, iar activitățile desfășurate de funcționarii publici implică exercitarea prerogativelor de putere publică. Prin urmare, funcționarul public este subiect al unui raport de serviciu, care ia naștere, se execută și încetează în condiții speciale, reglementate prin

Legea nr. 188/1999. Pe cale de consecință, așa cum s-a statuat în jurisprudența anterior citată, elementele esențiale referitoare la nașterea, executarea și încetarea raporturilor de serviciu ale unui funcționar public se referă în mod intrinsec la statutul acestuia. În același timp, așa cum a reținut în mod expres Curtea Constituțională prin Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, parag. 25, evaluarea activității și conduitei unui funcționar public se referă la modul de executare a raportului de serviciu și, prin efectele produse, poate avea drept consecință chiar încetarea acestuia. Astfel, în prezenta cauză, Curtea reține că, potrivit art. 69 alin. (2) și (3) lit. c) din Legea nr. 188/1999, calificativele obținute la evaluarea profesională sunt avute în vedere la eliberarea din funcția publică. În aceste condiții, Curtea reține că evaluarea activității și a conduitei unui funcționar public ține de statutul acestuia și, prin urmare, trebuie reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, prin lege organică.

15. Pe de altă parte, Curtea mai reține că prevederile art. 69 alin. (5) din Legea nr.188/1999, textul de lege criticat în prezenta cauză, transmite Executivului competența de a reglementa în domenii ce țin de statutul funcționarului public, respectiv metodologia de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici. În acest sens, regimul general al evaluării funcționarilor publici a fost reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 14 iulie 2008. Or, în acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 637 din 13 octombrie 2015, anterior menționată, potrivit căreia normele privind evaluarea activității și conduitei unui funcționar public trebuie să respecte anumite exigențe de stabilitate, previzibilitate și claritate, Curtea reține că, în prezenta cauză, delegarea atribuției de a stabili aceste norme către Guvern, prin emiterea unor acte administrative cu caracter normativ, de rang infralegal, nu respectă exigențele principiului constituțional al securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii. În acest sens, Curtea reține că o

dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. De asemenea, norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi. Or, în prezenta cauză, reglementarea unor elemente esențiale ale raportului de serviciu al funcționarului public, constând în metodologia de evaluare a activității profesionale, circumscrisă statutului funcționarului public, printr-un act administrativ, ce are caracter infralegal, nu respectă exigențele de stabilitate și previzibilitate ale normei legale.

16. Pentru aceste considerente, Curtea mai reține că sunt încălcate și dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat (prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului, către Guvern), precum și art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii.

17. În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, parag. 26, referitoare la neconstituționalitatea normei legale care prevedea evaluarea polițiștilor, funcționari publici civili, printr-o metodologie stabilită prin ordin al ministrului administrației și internelor. Considerentele care au fundamentat soluția pronunțată în decizia menționată sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr.251/2006, Curtea reține că aceste prevederi legale se referă la obligația aprobării, prin hotărâre de Guvern, a normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii nr. 188/1999, în acest sens fiind adoptată Hotărârea Guvernului nr. 611/2008, anterior menționată.

19. Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare,*

care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia” . În acord cu jurisprudența Curții Constituționale, „legătura cu soluționarea cauzei” presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului. Or, în prezenta cauză, urmare a constatării neconstituționalității prevederilor art. 69 alin. (1) din Legea nr. 188/1999, prevederile cuprinse în hotărârea de Guvern la care face trimitere textul de lege criticat nu mai sunt aplicabile în cauza dedusă judecării, astfel încât prevederile art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 nu au legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. În aceste condiții, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr.251/2006 urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 și cu majoritate de voturi în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Rodica Fărcășiu în Dosarul nr. 291/117/2017 al Tribunalului Cluj –

Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale.

2. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare, în același dosar, al aceleiași instanțe, și constată că dispozițiile art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Cluj – Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 decembrie 2017.